

TENTOONSTELLING Verhaal Kortrijkse Kunstwerkstede De Coene getuigt van Vlaamse ondernemerszin

Van lokaal behangerszaakje tot internationaal decoratiebedrijf

■ (Tijd) - Hoe slaagt een familiaal behangerszaakje erin een internationaal gerenommeerd decoratie- en bouwbedrijf te worden? Dat verhaal vertelt de tentoonstelling 'Kunstwerkstede De Coene' in Kortrijk. Het is een doorwrocht verhaal van voortdurende zelfvernieuwing, meticulousse kwaliteit en Vlaamse ondernemerszin.

Vlaggetjes op een grote wereldbol situeren de verwezenlijkingen van decoratiezaak De Coene: het Unesco-hoofdkwartier in Parijs, het VN-gebouw in Genève, een paleis voor de Saudische koning, de Japanse ambassade in Parijs, hotels in Duitsland en Reykjavik, het concertgebouw De Doelen in Rotterdam, een trein voor het Thaise prinselijke paar, prefabgebouwen voor Leopoldstad Congo, een bureau voor Leopold III. De Coene was wereldwijd vermaard en aan dat netwerk wroette de veelzijdige Jozef De Coene van in het begin.

Op een foto van een gezellig boottochtje op de Leie glimlachen koningin Elisabeth, Stijn Streuvels, Albert Servaes, Herman Teirlinck, August Vermeylen, Gustave van de Woestijne, Cyriel Buysse, Valerius de Saedeleer en Henry van de Velde. Aan die laatste dankt het bedrijf zijn naam.

Jozef De Coene, die in 1888 na op 13-jarige leeftijd na de dood van zijn vader de behangerszaak met zijn moeder voortzet, had een grote bewondering voor de initiatiefnemer van het latere Bauhaus. Henry van de Velde was sterk beïnvloed door de Britse Arts and Crafts-beweging en de Wiener Werkstätte.

ARTISTIEKE VRIENDEN

Naar hun voorbeeld werd het behangers-stoffeerd-bedrijfje een all-in-one-toeleveraar. Bij De Coene kon je behalve wandbekleding en gordijnen, ook bijbehorende meubels, tapijten, luchten, sloten en zelfs schilderijen bestellen. Om dat totaalconcept in goede banen te leiden, omringde Jozef De Coene zich met een

Kort

- In 1898 zette Jozef De Coene, toen 13, samen met zijn moeder de behangerszaak van zijn vader voort.
- Hij ontpopte zich tot een specialist in interieur-totaalconcepten.
- Na een sterke internationale groei ging het bedrijf in 1977 in vereffening.

de drukkerij en uitgeverij De Eikehaar, die behalve een tijdschrift ook proza van De Coene uitgaf. Geo Verbanck ontwierp beslag voor deuren en kasten, Karel Noppe bedacht glasraamen, Albert Savereys tekende wandtapijten.

Decennia later duurde die traditie voort om degelijke ontwerpers als Philippe Neerman, de man die ook de metrostellen in Lyon tekende, designer Willy Nel of architect Jacques Dupuis aan te trekken. Charlotte Perriand, de vrouw die eigenlijk de beroemde chaise longue van haar baas Le Corbusier uitdacht, kwam zelf naar Kortrijk.

COSY CORNERS

Die zoektocht naar creatief talent was ingegeven door een nooit aftatende zorg voor kwaliteit. De bekendste - en ook op veilingen erg gezochte - meubels van De Coene zijn art-decostoelen, tafels, sofa's, 'cosy corners' en buffetkasten. Nu nog vallen ze op door hun kwalitatieve uitvoering en zware - Vlaamse - degelijkheid. De Coene behaalde - aan de hand van zijn eigen tekeningen - in

Hal 1 van Kortrijk Xpo: voorbeeld van De Coene's naoorlogse houtspaanbouw.

Een art-decostoelafbeelding.

enigde Staten haalde hij na de Eerste Wereldoorlog het idee van gelijnd hout, triplex. Daarmee maakte hij honderden radiokasten voor Philips. Dat principe van dunne aan elkaar bevestigde houten lamellen is de basis van de houten spanten die de reputatie uitmaken van de naoorlogse industriële houtverwerking van De Coene's hout met sport- en sime-

De naoorlogse periode was bijzonder moeilijk gestart. De bedrijfsleiding die nog steeds in handen was van de familie, werd we-

DESIGNICONEN

De redding van het bedrijf was alweer de zin voor reconversie: spanten, prefabelementen waarmee heel vlug tijdelijke optrekkes konden worden neergezet en de internationale samenwerking met de meubelgigant Knoll International. In Kortrijk werden toen designiconen geproduceerd: de stoel in ijzeren raster van Bertoina, zetels van Saarinen en Marcel Breuer en ook de beroemde Barcelona-chair van Mies van der Rohe. De leerspecialist Delvaux leverde de passagen en

internationaal en dat betekende ook de neergang. In 1977 ging het bedrijf in vereffening nadat een aantal activiteiten werden opgeheven. Een aantal van die spinoffs - waaronder De Coene Decor, De Coene Construct, deel van de grote bouwonderneming Heijmans - bestaan nog altijd en dragen met fierheid de naam die hen herinnert aan kwaliteit en degelijkheid.

Stéphane MEYS

■ 'Kunstwerkstede De Coene' is tot 7 januari te zien in het Broekmuseum aan de Broekwaai in Kortrijk. Voor wie de realisaties van De Coene